

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił miesięczne podstawy wymiaru składek dla T. G. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek Kancelaria (...) K. S.:

1. na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe za miesiące:

- od listopada 2008 r. do grudnia 2008 r. – 1126,00 zł,
- od października 2009 r. do grudnia 2009 r. – 1276,00 zł,
- od stycznia 2010 r. do grudnia 2010 r. – 1317,00 zł,
- od stycznia 2011 r. do grudnia 2011 r. – 1386,00 zł,
- od stycznia 2012 r. do czerwca 2012 r. – 1500,00 zł,

2. na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące:

- od listopada 2008 r. do grudnia 2008 r. – 971,62 zł,
- od października 2009 r. do grudnia 2009 r. – 1101,06 zł,
- od stycznia 2011 r. do grudnia 2011 r. – 1136,44 zł,
- od stycznia 2012 r. do czerwca 2012 r. – 1294,35 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że z dokumentów wynika, że w okresie od 6 września 2004 r. do 17 kwietnia 2013 r. T. G. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika Kancelaria (...) K. S..

Z tytułu zatrudnienia w/w płatnik złożył dotyczące T. G. raporty imienne (...) za miesiące wrzesień 2004 r. – październik 2008 r., styczeń 2009 r. – wrzesień 2009 r., lipiec 2012 r. – marzec 2013 r., w których rozliczył dotyczące T. G. składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Natomiast za miesiące listopad – grudzień 2008 r., październik 2009 r. – czerwiec 2012 r. płatnik nie dopełnił obowiązku rozliczenia należnych składek w raportach imiennych.

W pisemnym oświadczeniu złożonym 5 maja 2015 r. płatnik potwierdził, że prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2013 r. oraz przedłożył dotyczące T. G. raporty imienne (...) za miesiące listopad – grudzień 2008 r., październik 2009 r. i czerwiec 2012 r. z rozliczeniem składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od podstawy w kwocie minimalnego wynagrodzenia za miesiące maj 2009 r. – grudzień 2010 r. i styczeń 2012 r. – czerwiec 2012 r.

Dodatkowe ustalenia przeprowadzone w Urzędzie Skarbowym Ł. wykazały, że K. S. w złożonych za lata 2009 – 2013 r. rocznych deklaracjach PIT – 4R wykazał zatrudnienie jednego pracownika. Natomiast ustalenia dokonane w Urzędzie Skarbowym Ł. wykazały, że w/w płatnik składek złożył dotyczące T. G. deklaracje PIT-11 za lata 2008 r. – 2012 r., w których wykazał przychód z tytułu stosunku pracy, a także iż T. G. złożyła roczne zeznania podatkowe PIT-37 za lata 2009 r. – 2011 r., w których wykazała przychód ze stosunku pracy.

Organ rentowy dodał, że zestawienie kwoty przychodów z list płac, deklaracji PIT-11 i PIT-37 potwierdzają, że z tytułu stosunku pracy u płatnika Kancelaria (...) w latach 2008 r. – 2012 r. T. G. osiągała miesięczny przychód w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

/decyzja – k. 87 – 89 akt ZUS/

Wnioskodawca K. S. uznał w/w decyzję za krzywdzącą i w dniu 27 lipca 2015 r. złożył odwołanie. Wniósł o anulowanie decyzji i wycofanie jej z obrotu prawnego, odstąpienie od kontynuowania przedmiotowego postępowania w następstwie uwzględnienia zasad współzycia społecznego powołanych w art. 5 k.c., dopuszczenie dowodu z dokumentów załączonych do odwołania.

/odwołanie – k. 2 – 3/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 26 sierpnia 2015 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 21 – 23/

Na rozprawie w dniu 15 czerwca 2016 r. wnioskodawca reprezentowany przez radcę prawnego poparł odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 60 zł.

/protokół rozprawy z dnia 15 czerwca 2016 r. – 00:23:49 – 00:26:53 płyta CD – k. 40/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. prowadził działalność gospodarczą w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 31 stycznia 2014 r., Kancelaria (...) w zakresie – Badania i P. (...) na terenie kraju.

/bezsporne/

W trakcie prowadzenia działalności gospodarczej płatnik składek zatrudniał jednego pracownika – T. G..

T. G. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w okresie od 6 września 2004 r. do 18 kwietnia 2013 r. jako pracownik u płatnika składek K. S..

/zgłoszenie ZUS – k. 28 akt ZUS, wyrejestrowanie – k. 26 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy z dnia 15 czerwca 2016 r. – 00:17:19 – 00:23:49 – płyta CD – k. 40/

W 2006 r. ubezpieczona T. G. korzystała z urlopu bezpłatnego.

/zeznania wnioskodawcy z dnia 15 czerwca 2016 r. – 00:17:19 – 00:23:49 – płyta CD – k. 40/

T. G. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek w latach 2008 – 2012 osiągała miesięczny przychód w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

/bezsporne/

Płatnik składek K. S. za okres zatrudnienia T. G. rozliczył składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiące wrzesień 2004 r. – październik 2008 r., styczeń 2009 r. – wrzesień 2009 r., lipiec 2012 r. – marzec 2013 r.

/bezsporne/

Natomiast za miesiące listopad – grudzień 2008 r., październik 2009 r. – czerwiec 2012 r. płatnik nie dokonał rozliczenia należnych składek w raportach imiennych.

/informacja – akta ZUS/

T. G. zmarła 22 października 1954 r.

/odpis skróconego aktu zgonu – k. 8/

Zaskarżoną decyzją z dnia 22 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił miesięczne podstawy wymiaru składek dla T. G. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek Kancelaria (...) K. S.:

1. na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe za miesiące:

- od listopada 2008 r. do grudnia 2008 r. – 1126,00 zł,
- od października 2009 r. do grudnia 2009 r. – 1276,00 zł,
- od stycznia 2010 r. do grudnia 2010 r. – 1317,00 zł,
- od stycznia 2011 r. do grudnia 2011 r. – 1386,00 zł,
- od stycznia 2012 r. do czerwca 2012 r. – 1500,00 zł,

2. na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące:

- od listopada 2008 r. do grudnia 2008 r. – 971,62 zł,
- od października 2009 r. do grudnia 2009 r. – 1101,06 zł,
- od stycznia 2011 r. do grudnia 2011 r. – 1136,44 zł,
- od stycznia 2012 r. do czerwca 2012 r. – 1294,35 zł.

/decyzja – k. 87 – 89 akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie wyżej powołanych dokumentów oraz zeznań wnioskodawcy uznając je za wiarygodne i wystarczające do poczynienia przedmiotowych ustaleń. Dodać należy, że powołane dokumenty nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron a Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw, ażeby z urzędu zakwestionować ich wartość dowodową w sprawie.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o przesłuchanie świadka M. J. na okoliczność składania raportów ZUS RCA ZUS dotyczących ubezpieczonej T. G.. Świadek M. J. nie była pracownikiem płatnika składek (z dokumentacji wynika, że jedynym pracownikiem była T. G.) co oznacza, że nie posiada ona wiedzy dotyczącej złożenia w/w dokumentów w ZUS. Wiedzę tę może posiadać jedynie osoba pracująca u płatnika składek, która była odpowiedzialna za sporządzenie i dostarczenie tych dokumentów do ZUS bądź płatnik składek. Dlatego też Sąd postanowił dopuścić dowód z przesłuchania wnioskodawcy w trybie art. 299 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Z uwagi na fakt, że ubezpieczony w swoim odwołaniu wnosił o odstąpienie od kontynuowania przedmiotowego postępowania w następstwie uwzględnienia zasad współzycia społecznego powołanych w art. 5 k.c. to na wstępie niniejszych rozważań należy wskazać, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych art. 5 k.c. nie ma zastosowania: wyrok z 19 czerwca 1986 r., II URN 96/86, Służba (...) 1987 nr 3; wyrok z 29 października 1997 r., II UKN 311/97, OSNAPiUS 1998 nr 15, poz. 465; wyrok z 26 maja 1999 r., II UKN 669/98, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 597 - notka; wyrok z 12 stycznia 2000 r., II UKN 293/99, OSNAPiUS 2001 nr 9, poz. 321 - notka, postanowienie z 26 maja 1999 r., II UKN 670/98, niepublikowane).

Zauważyć należy, że decyzja o objęciu określonym tytułem ubezpieczenia społecznego, jak również decyzja ustalająca podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne ma charakter decyzji deklaratoryjnej, albowiem stwierdza jedynie zaistnienie stanu prawnego zgodnego z przepisami prawa ubezpieczeń społecznych. Na kształt decyzji dotyczącej ubezpieczenia wpływa tym samym jedynie fakt istnienia bądź nieistnienia tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, a w drugim przypadku – istnienie takiej sytuacji faktycznej, która odpowiada konkretnemu przepisowi regulującemu podstawę wymiaru składki.

W myśl art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121), za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy.

Stosownie do treści przepisu art. 4 pkt 2a ustawy systemowej płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne jest pracodawca – w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi. W świetle powyższego przepisu składki na ubezpieczenie społeczne za pracownika (art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej) odprowadza pracodawca.

Stosownie do treści przepisów art. 18 ust. 1 i ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych osiągniany przez pracowników u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z wyjątkiem składników wynagrodzenia wymienionych w § 2 powołanego wyżej rozporządzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W Świetle § 2 ust. 6 obowiązującego od dnia 22 maja 2008 r., rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek (Dz. U. Nr 78, poz. 465 ze zm.) dla każdego ubezpieczonego, dla którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w imiennym raporcie miesięcznym lub imiennym raporcie od osób fizycznych, płatnik składek w imiennym raporcie miesięcznym lub imiennym raporcie uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy, wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ponadto stosownie do art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015, poz. 581) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe potrąconych przez płatnika ze środków ubezpieczonego Zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Na podstawie obowiązującej od dnia 01 czerwca 2004 r. ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają pracodawcy

za osoby pozostające w stosunku pracy, za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U z 2006r. Nr 158, poz. 1121 ze zm.) płatnik opłaca składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych od wynagrodzeń wypłaconych zatrudnionym pracownikom.

Na podstawie powyższego płatnik składek jest zobowiązany również rozliczyć składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące listopad – grudzień 2008 r. i październik 2009 r. od podstaw wymiaru wskazanych w decyzji. Natomiast od 1 listopada 2009 r. płatnik składek jest zwolniony z obowiązku rozliczania i opłacania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z powodu osiągnięcia 55 roku życia.

Przenosząc rozważania na grunt niniejszej sprawy należy podać, że wnioskodawca K. S. w odwołaniu wskazał, że decyzja jest dla niego krzywdząca i podał, że ubezpieczona T. G., która prowadziła sprawy biurowe w jego firmie złożyła w organie rentowym wszystkie niezbędne dokumenty (raporty imienne dotyczące spornych okresów). Twierdzenia odwołującego należy jednak uznać za gołosłowne. Płatnik składek nie wykazał w niniejszym postępowaniu, że raporty dotyczące spornych okresów zatrudnienia zostały rzeczywiście złożone w organie rentowym, nie posiada on tych raportów ani potwierdzenia ich złożenia.

Nie zgłosił nadto żadnych innych zastrzeżeń względem skarżonej decyzji. Sąd nie znalazł zatem powodów do zakwestionowania decyzji organu rentowego, w sytuacji, w której sam odwołujący (reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika) nie podaje żadnych zastrzeżeń. Zaznaczyć trzeba, że z chwilą wniesienia odwołania płatnik stał się stroną procesu, a organ rentowy jego przeciwnikiem procesowym. Podporządkowanie się obowiązującym w procesie cywilnym zasadom, w tym zasadzie kontrydiktoryjności, wymaga, aby strony powoływały dowody na poparcie swych twierdzeń, albowiem sądy ustalają fakty na podstawie dowodów. Sąd nie jest zobowiązany do poszukiwania dowodów z urzędu, gdyż w myśl zasady kontrydiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach. To strony są dysponentem toczącego się postępowania dowodowego i to one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Powyższe jasno wynika z art. 3 k.p.c., który wskazuje, że na stronach spoczywa obowiązek dawania wyjaśnień, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiania dowodów na ich poparcie.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c., orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegranej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Artykuł 102 k.p.c. jest przepisem wyjątkowym, wymagającym wystąpienia okoliczności szczególnych, jak np. dotyczących stanu majątkowego czy też sytuacji życiowej strony. Stanowi on swoistą „furtkę”, pozostawiając sądowi pewną swobodę w przyznawaniu zwrotu kosztów procesu, gdyby stosowanie zasady odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 k.p.c.) nie dało się pogodzić z zasadami słuszności.

Zastosowanie art. 102 k.p.c. nie wymaga odrębnego wniosku od strony przegranej i powinno być oceniane w całości okoliczności konkretnego przypadku, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej zobowiązanego. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974r. II CZ 223/73).

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie, zachodzą okoliczności dające podstawę do zastosowania art. 102 k.p.c. Wnioskodawca w odwołaniu podał, że ma kłopoty ze zdrowiem, załączając wypis ze szpitala z 2014 r. i 2015 r.

Mając powyższe na uwadze zdaniem Sądu, sytuacja życiowa wnioskodawcy przemawia za zastosowaniem w stosunku do ubezpieczonego art. 102 k.p.c. i na jego podstawie Sąd w pkt 2 wyroku nie obciążył K. S. kosztami postępowania.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku doręczyć pełnomocnikowi odwołującego się.

Projekt sporządziła: K.K.-W.